T084 TKL 2 (14) 1509 Luận Đại Trí Độ 52.Giải Thích Tín Trì Không Có Ba Độc

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

52-GIAÛI THÍCH TÍN TRÌ KHOÂNG COÙ BA ÑOÄC

KINH: Nguyeän luùc Ta thaønh Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, trong theá giôùi khoâng coù daâm duïc, saân nhueá, ngu si, cuõng khoâng coù danh töï ba ñoäc. Heát thaûy chuùng sanh thaønh töïu trí tueä, kheùo trì giôùi, kheùo thieàn ñònh, kheùo tu phaïm haïnh, kheùo khoâng nhieãu haïi chuùng sanh, neân hoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät. LUAÄN: Hoûi: Neáu theá giôùi khoâng ba ñoäc cuõng khoâng coù danh töï ba ñoäc, vì sao Phaät xuaát sanh ôû theá giôùi ñoù? Ñaùp: Tham duïc, saân nhueá, ngu si goïi laø ba baát thieän caên, laø phaùp heä thuoäc coõi Duïc. Phaät neáu noùi tham duïc, saân nhueá, ngu si, thì laø ñieàu baát thieän heä thuoäc coõi Duïc; coøn neáu Phaät noùi nhieãm aùi, Voâ minh, thôøi ñaây laø baát thieän thoâng caû ba coõi. Coù theá giôùi Phaät, thuaàn laø ngöôøi ly duïc, vì haïng chuùng sanh ñoù, Boà- taùt nguyeän raèng: Luùc ta thaønh Phaät, trong nöôùc khoâng coù ba ñoäc vaø danh töï ba ñoäc. Laïi coù theá giôùi Phaät thanh tònh, thuaàn laø baäc baát thoái chuyeån, phaùp taùnh sanh thaân Boá-taùt, khoâng coù caùc phieàn naõo, chæ coù taäp khí thöøa, cho neân noùi khoâng coù danh töø ba ñoäc. Neáu coù ngöôøi noùi, nhö Boà-taùt nguyeän raèng: Ta seõ ñoä heát thaûy chuùng sanh, maø chuùng sanh thaät khoâng ñoä heát. Ñaây cuõng nhö vaäy, muoán laøm cho theá giôùi khoâng coù danh töø ba ñoäc maø cuõng thaät coù ba ñoäc khoâng heát. Neáu hoaøn toaøn khoâng ba ñoäc, thì duøng Phaät laøm gì? Nhö ñaïi ñòa khoâng toái, thì khoâng caàn maët trôøi chieáu. Nhö Kinh noùi: Neáu khoâng coù ba phaùp thì Phaät khoâng ra ñôøi. Neáu ba phaùp khoâng döùt, thì khoâng lìa khoûi sanh, giaø, beänh, cheát. Ba phaùp laø ba ñoäc, nhö trong kinh Ba phaùp noùi roäng. Laïi nöõa, coù theá giôùi chuùng sanh phaân bieät caùc phaùp laø thieän laø baát thieän, laø troùi, laø môû... ñoái vôùi phaùp nhaát töôùng tòch dieät maø sanh hyù luaän nhö vaäy neân Boà-taùt nguyeän raèng: Nguyeän laøm cho chuùng sanh ôû theá giôùi cuûa ta khoâng sanh ba ñoäc, bieát thaät töôùng ba ñoäc töùc laø Nieát-baøn. Hoûi: Heát thaûy chuùng sanh coù trí tueä nhö vaäy, laø trí tueä gì? Ñaùp: Trí tueä ñaây laø chaùnh kieán thuoäc theá gian. Chaùnh kieán theá gian noùi coù boá thí, coù toäi phöôùc, coù ñôøi nay ñôøi sau, coù A-la-haùn. Vì tin toäi phöôùc neân kheùo boá thí, tin coù A-la-haùn neân kheùo trì giôùi, kheùo thieàn ñònh, kheùo tu phaïm haïnh, ñöôïc löïc chaùnh kieán, neân kheùo khoâng nhieãu haïi chuùng sanh. Chaùnh kieán theá gian laø coäi goác cuûa Voâ laäu trí tueä, vì vaäy neân noùi trong nöôùc khoâng coù danh töï ba ñoäc. Tham duïc coù hai: 1. Taø tham duïc. 2. Tham duïc.

Saân nhueá coù hai: 1. Taø saân nhueá. 2. Saân nhueá. Ngu si coù hai: 1. Taø kieán ngu si. 2. Ngu si. Chuùng sanh coù ba taø ñoäc nhö vaäy, khoù coù theá hoùa ñoä; coøn ba ñoäc kia deã ñoä. Khoâng coù danh töø ba ñoäc laø khoâng coù danh töï ba taø ñoäc. Naêm vieäc kheùo boá thí, kheùo trì giôùi... nhö trong chöông Phoùng quang noùi.

KINH: Khieán cho ta sau khi vaøo Nieát-baøn, phaùp khoâng dieät taän, cuõng khoâng coù danh töï dieät taän, neân hoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät. LUAÄN: Hoûi: Phaät laø chuû cuûa phaùp, coøn töï dieät ñoä, côù sao noùi phaùp khoâng dieät taän? Ñaùp: Nhö treân noùi, ñoù laø nguyeän cuûa Boà-taùt, khoâng haún söï thaät. Heát thaûy phaùp höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp sanh, laøm sao thöôøng truù khoâng dieät ñöôïc. Phaät nhö maët trôøi saùng, phaùp nhöø aùnh saùng thöøa laïi sau maët trôøi laën, laøm sao maët trôøi laën maø aùnh saùng thöøa khoâng dieät ñöôïc? Chæ vì truï laâu, khoâng theå thaáy dieät, cho neân noùi laø baát dieät. Laïi nöõa, Boà-taùt thaáy phaùp cuûa chö Phaät truï coù daøi coù ngaén. Nhö phaùp cuûa Phaät Ca-dieáp truï baûy ngaøy, phaùp cuûa Phaät Thích-ca Vaên truï moät ngaøn naêm. Theá neân Boà-taùt phaùt nguyeän raèng: Phaùp tuy laø höõu vi, nguyeän cho töông tuïc khoâng döùt, nhö löûa ñöôïc cuûi truyeàn noái khoâng döùt. Laïi nöõa, thaät töôùng chö phaùp goïi laø Phaät phaùp. Phaùp thaät töôùng aáy chaúng sanh chaúng dieät; chaúng ñoaïn chaúng thöôøng; chaúng moät chaúng khaùc; chaúng ñeán chaúng ñi; chaúng thoï chaêng ñoäng; chaêng ñaém chaúng nöông; khoâng coù gì nhö töôùng Nieát-baøn. Phaùp töôùng nhö vaäy, laøm sao coù dieät. Hoûi: Phaùp töôùng nhö vaäy laø heát thaûy Phaät phaùp ñeàu khoâng dieät? Ñaùp: Nhö ñaõ noùi, thaät töôùng caùc phaùp khoâng coù dieät. Coù ngöôøi öùc töôûng phaân bieät chaáp thuû töôùng caùc phaùp, hoaïi phaùp thaät töôùng, duøng loái hai phaùp ñeå noùi, cho neân coù dieät, coøn trong phaùp thaät töôùng khoâng coù dieät. Laïi nöõa, phaùp Baùt-nhaõ Ba-la-maät voâ ngaïi, nhoùm voâ löôïng coâng ñöùc, neân tuøy baûn nguyeän maø phaùp phaùp noái nhau, khoâng thaáy noù dieät; ví nhö ngöôùc maët baén hö khoâng, muõi teân ñi raát xa, ngöôøi tuy khoâng thaáy, nhöng chaéc chaén noù phaûi rôi xuoáng. KINH: Nguyeän luùc Ta ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, haèng haø sa theá giôùi chuùng sanh ôû möôøi phöông, ai nghe danh Ta, chaéc chaén ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Muoán ñöôïc coâng ñöùc nhö

vaäy, neân hoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät. LUAÄN: Hoûi: Coù ngöôøi sanh gaëp ñôøi Phaät, ôû trong Phaät phaùp maø coøn ñoïa ñòa nguïc nhö Ñeà-baø-ñaït, Caâu-ca-leâ, Ha-ña Thích töû... vì ba phaùp baát thieän che taâm, neân ñoïa ñòa nguïc. Theá taïi sao trong ñaây noùi ôû theá giôùi caùch Phaät nhö haèng haø sa, chæ nghe danh töï Phaät lieàn ñöôïc ñaïo ö? Ñaùp: Ñaõ noùi coù hai Phaät thaân: 1. Phaùp taùnh sanh thaân Phaät. 2. Hieän hoùa thaân Phaät tuøy theo chuùng sanh hôn keùm. Vì laø phaùp taùnh sanh thaân Phaät, neân noùi cho ñeán chæ nghe danh maø ñöôïc ñoä, vì laø Phaät thaân hieän hoùa theo chuùng sanh neân noùi tuy sanh cuøng ñôøi Phaät maø tuøy theo nghieäp nhaân duyeân neân coù ngöôøi ñoïa ñòa nguïc. Phaùp taùnh sanh thaân Phaät thì khoâng vieäc gì khoâng cöùu giuùp, khoâng nguyeän gì khoâng vieân maõn. Vì côù sao? Vì trong voâ löôïng voâ soá kieáp chöùa nhoùm taát caû coâng ñöùc thieän boån, ñaày ñuû taát caû trí tueä voâ ngaïi, laø chuû giöõa chuùng thaùnh, chö thieân vaø ñaïi Boà-taùt ít ai troâng thaáy; ví nhö ngoïc baùu Nhö yù, khoù thaáy khoù ñöôïc. Neáu ai thaáy ñöôïc thì sôû nguyeän chaéc chaén hieäu quaû. Cuõng nhö vò thuoác hyû kieán, heã ai thaáy ñöôïc, caùc beänh tieâu töø. Cuõng nhö Chuyeån luaân thaùnh vöông, heã ai thaáy ñöôïc giaøu ñuû moïi ñieàu. Cuõng nhö Thích-ñeà-hoaøn

nhaân, heã ai thaáy ñöôïc, ñöôïc moïi ñieàu theo nguyeän. Cuõng nhö Phaïm thieân vöông, chuùng sanh nöông döïa, söï khuûng boá tröø heát. Cuõng nhö ngöôøi nieäm Quaùn Theá aâm, ñöôïc thoaùt khoûi aùch naïn. Caùc vieäc aáy coøn nhö vaäy, huoáng gì phaùp taùnh sanh thaân chö Phaät. Hoûi: Phaät Thích-ca Vaên cuõng laø phaàn phaùp taùnh sanh thaân Phaät, khoâng coù khaùc theå, côù sao luùc Phaät ôû ñôøi, maø coù ngöôøi laøm naêm toäi nguõ nghòch, ñoùi khaùt, ñaïo taëc, coù nhöõng vieäc aùc nhö vaäy? Ñaùp: Phaät Thích-ca Vaên voán coù theä nguyeän: Ta muoán sanh ra ñôøi aùc, ñem ñaïo phaùp ñoä chuùng sanh, khoâng vì ñôøi giaøu ñaùng vui thuù maø xuaát hieän. Neáu Phaät laáy söùc ban cho, thì khoâng vieäc gì khoâng ñöôïc. Laïi cuõng vì chuùng sanh phöôùc ñöùc moûng, toäi caáu saâu naëng, neân khoâng ñöôïc ñoä thoaùt theo yù. Laïi, nay Phaät chæ noùi thanh tònh Nieát-baøn, maø chuùng sanh cheâ bai phæ baùng raèng: Côù sao nuoâi nhieàu ñeä töû, hoùa ñaïo nhaân daân, ñoù cuõng laø söï troùi buoäc. Chæ ñem phaùp Nieát-baøn giaùo hoùa coøn bò cheâ bai, huoáng gì xen noùi caùc coõi vui theá gian. Nhö Ñeà-baø-ñaït muoán döôùi baøn chaân coù baùnh xe nghìn taêm, laáy saéc laøm khuoâng, ñoát maø aùp baøn chaân vaøo, aùp xong chaân hoaïi, thaân khoå la lôùn. Baáy giôø A-nan nghe roài khoùc loùc baïch Phaät: Anh con saép cheát, xin Phaät thöông cöùu. Phaät lieàn ñöa tay ñeán xoa thaân Ñeà-baø-ñaït vaø noùi lôøi chaân thaät raèng:

“Ta xem La-haàu-la vôùi Ñeà-baø-ñaït nhö nhau, veát thöông kia seõ tieâu”. Khi aáy caùc thoáng khoå cuûa Ñeà-baø-ñaït lieàn tröø heát, caàm tay xem, bieát ñoù laø tay Phaät, lieàn noùi raèng: “Con vua Tònh-phaïn laáy y thuaät ñuû töï nuoâi soáng”. Phaät baûo A-nan: “OÂng xem thaáy Ñeà-baø-ñaït chaêng? Duïng taâm nhö theá, laøm sao ñoä ñöôïc! Neáu ngöôøi toát ôû ñôøi thì khoâng coù loãi aáy”. Chuùng sanh nhö vaäy, neáu ñem caùi vui theá gian ra daïy, thì khoâng theå ñoä ñöôïc. Caùc nhaân duyeân veà vieäc naøy, treân kia ñaõ noùi roäng. Do vaäy neân noùi: nghe danh töï Phaät maø coù ngöôøi ñöôïc ñaïo, coù ngöôøi khoâng ñöôïc. Laïi nöõa, Phaät thaân coù voâ löôïng voâ soá khoâng ñoàng, coù ñöùc Phaät thuyeát phaùp laøm cho chuùng sanh ñaéc ñaïo ; coù ñöùc Phaät phoùng haøo quang, chuùng sanh gaëp ñöôïc maø ñaéc ñaïo ; coù ñöùc Phaät laáy thaàn thoâng bieán hoùa chæ baøy taâm kia maø laøm cho ñaéc ñaïo ; coù ñöùc Phaät chæ hieän saéc thaân maø laøm cho ñaéc ñaïo ; coù ñöùc Phaät khaép loã chaân loâng treân mình xuaát ra höông dieäu, chuùng sanh nghe höông maø ñaéc ñaïo ; coù ñöùc Phaät laáy ñoà aên cho chuùng sanh maø chuùng sanh ñaéc ñaïo ; coù ñöùc Phaät, chuùng sanh chæ nhôù tôùi maø ñaéc ñaïo, coù ñöùc Phaät laáy aâm thanh taát caû caây coû maø laøm Phaät söï, khieán chuùng sanh ñaéc ñaïo ; coù ñöùc Phaät, chuùng sanh chæ nghe teân maø ñaéc ñaïo. Vì laø Phaät neân noùi: “khi Ta laøm Phaät, ai nghe teân Ta ñeàu khieán cho ñaéc ñoä”. Laïi nöõa, nghe teân, khoâng chæ vì teân maø lieàn ñaéc ñaïo, nhöng nghe roài tu ñaïo, vaäy sau ñaéc ñoä. Nhö tröôûng giaû Tu-ñaït môùi ñaàu nghe teân Phaät, noäi taâm kinh haõi vui möøng ñi ñeán Phaät nghe phaùp maø ñaéc ñaïo. Laïi nhö Baø-la-moân Theá-di-la töø choã ngoài Phaïm-chí beän toùc Keâ-neâ- da, môùi ñaàu nghe teân Phaät, taâm lieàn kinh haõi vui möøng, ñi thaúng ñeán choã Phaät, nghe phaùp ñaéc ñaïo. AÁy laø chæ noùi nghe teân, nghe teân laø nhaân duyeân ñaéc ñaïo, chöù chaúng

phaûi ñaéc ñaïo. Hoûi: Trong Kinh naøy noùi nghe teân Phaät töùc thôøi ñaéc ñaïo, chöù khoâng noùi nghe teân roài tu haønh môùi ñaéc? Ñaùp: Nay noùi töùc thôøi, khoâng noùi trong nhaát taâm, chæ noùi khoâng coù vieäc gì khaùc xen vaøo, neân noùi laø töùc thôøi, ví nhö trong Kinh noùi khi tu taâm töø, töùc laø tu baûy giaùc yù. Coù ngöôøi naïn raèng: Töø tam-muoäi thuoäc höõu laäu, duyeân töôùng chuùng sanh maø phaùt khôûi, côù sao noùi töùc laø luùc tu baûy giaùc yù? Ngöôøi ñaùp raèng: Töø taâm Töø khôûi leân töùc thôøi tu baûy giaùc yù, vì khoâng coù phaùp khaùc xen vaøo giöõa, neân noùi laø töùc thôøi. Töùc thôøi coù hai: 1. Ñoàng thôøi. 2. Tuy laâu khoâng coù phaùp khaùc xen

vaøo, töùc chính taâm aáy maø tieáp tu baûy giaùc yù, cuõng goïi laø töùc thôøi. Laïi nöõa, coù chuùng sanh phöôùc ñöùc thuaàn thuïc, taâm kieát söû moûng, neân seõ ñaéc ñaïo, neáu nghe teân Phaät töùc thôøi ñaéc ñaïo. Laïi nöõa, do oai löïc cuûa Phaät, nghe lieàn ñaéc ñoä, ví nhö muït nhoït ñaõ chín. neáu khoâng trò, gaëp chuùt nhaân duyeân cuõng lieàn töï khoâ; cuõng nhö quaû chín, neáu khoâng ngöôøi haùi, gaëp chuùt gioù rung cuõng töï rôi xuoáng; ví nhö luïa traéng saïch môùi, deã nhuoäm maøu; vì haïng ngöôøi nhö vaäy neân noùi, neáu nghe teân Phaät, töùc thôøi ñaéc ñaïo, ví nhö quyû thaàn aùm ngöôøi, nghe teân caâu chuù cuûa tieân nhaân, töùc thôøi boû ñi. Hoûi: Theá giôùi xa quaù haèng haø sa, ai truyeàn teân Phaät khieán hoï ñöôïc nghe? Ñaùp: Phaät duøng thaàn löïc, loã chaân loâng treân toaøn thaân phoùng voâ löôïng aùnh saùng, treân moãi moãi aùnh saùng ñeàu coù hoa sen baùu, treân moãi moãi hoa ñeàu coù Phaät ngoài, moãi moãi Phaät ñeàu noùi dieäu phaùp ñeå ñoä chuùng sanh. Laïi noùi danh töï chö Phaät, do vaäy neân nghe, nhö trong chöông Phoùng Quang ñaõ noùi. Laïi nöõa, caùc ñaïi Boà-taùt do boån nguyeän muoán ñeán choã khoâng coù Phaät phaùp, xöng döông danh hieäu Phaät; nhö noùi trong phaåm naøy, cho neân ñöôïc nghe. Laïi coù ngöôøi ñaïi coâng ñöùc, ôû giöõa hö khoâng, nghe danh hieäu Phaät nhö Boà-taùt Taùt-ñaø-ba-luaân (Boà-taùt Thöôøng Ñeà). Laïi coù khi töø chö thieân nghe, hoaëc nghe töø trong aâm thanh cuûa caây, hoaëc nghe töø trong moäng. Laïi nöõa, chö Phaät coù löïc baát khaû tö nghì, hoaëc töï ñi ñeán noùi, hoaëc duøng tieáng baûo. Laïi nhö Boà-taùt phaùt nguyeän, theä ñoä heát thaûy chuùng sanh, vì vaäy neân noùi khi ta thaønh Phaät, chuùng sanh trong theá giôùi xa quaù haèng haø sa nghe teân ta ñeàu ñöôïc thaønh Phaät. Muoán ñöôïc nhö vaäy, haõy neân hoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Hoûi: Treân noùi muoán ñöôïc caùc coâng ñöùc vaø caùc sôû nguyeän, caùc vieäc aáy ñeàu do caùc haïnh nghieäp hoøa hôïp thaønh, côù sao chæ noùi neân hoïc Baùt- nhaõ Ba-la-maät? Ñaùp: Kinh naøy teân Baùt-nhaõ Ba-la-maät, Phaät muoán giaûi noùi vieäc aáy, cho neân trong moãi chöôùng ñeàu taùn thaùn Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Laïi nöõa, Baùt-nhaõ Ba-la-maät laø meï cuûa chö Phaät. Ñoái vôùi cha meï, coâng ñöùc meï naëng hôn, cho neân Phaät laáy Baùt-nhaõ laøm meï, Ban chaâu tam-muoäi (thieàn ñònh) laøm cha. Tam-muoäi hay thu nhieáp loaïn taâm, kh- ieán trí tueä ñöôïc thaønh, maø khoâng theå quaùn thaät töôùng caùc phaùp, Baùt-nhaõ Ba-la-maät coù theå quaùn khaép caùc phaùp, phaân bieät thaät töôùng, khoâng vieäc

gì khoâng thaáu suoát, khoâng vieäc gì khoâng thaønh, coâng ñöùc lôùn lao neân goïi laø meï. Vì vaäy haønh giaû tuy tu haønh saùu Ba-la-maät vaø caùc coâng ñöùc hoøa hôïp, coù theå laøm cho ñaày ñuû sôû nguyeän, nhöng chæ noùi: neân hoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Laïi nöõa, nhö phaåm sau ñaây cuûa Baùt-nhaõ noùi: Neáu khoâng coù Baùt-nhaõ Ba-la-maät, naêm ñoä kia khoâng goïi laø Ba-la-maät, tuy tu khaép caùc haïnh, cuõng khoâng laøm ñaày ñuû sôû nguyeän, cuõng nhö caùc tranh veõ, neáu khoâng coù keo thì khoâng duøng ñöôïc. Chuùng sanh töø trong voâ thæ theá giôùi laïi ñaây, tuy tu boá thí, trì giôùi, nhaãn nhuïc, nhaát taâm, trí tueä, thoï quaû baùo theá gian xong, roài phaûi trôû laïi heát. Vì sao? Vì lìa Baùt nhaõ Ba-la-maät. Nay nhôø aân Phaät, duøng Baùt- nhaõ Ba-la-maät tu haønh saùu ñoä, neân ñöôïc goïi laø Ba-la-maät, thaønh töïu Phaät ñaïo, laøm cho Phaät Phaät töông tuïc khoâng cuøng taän. Laïi nöõa, khi Boà-taùt tu haønh Baùt-nhaõ Ba-la-maät, khaép quaùn caùc phaùp ñeàu khoâng, khoâng cuõng laïi khoâng, dieät caùc quaùn, ñöôïc voâ ngaïi Baùt-nhaõ Ba-la-maät, laáy löïc ñaïi bi phöông tieän, trôû laïi phaùt khôûi caùc nghieäp coâng ñöùc, do nhaân duyeân cuûa nghieäp thanh tònh aáy, khoâng nguyeän gì khoâng thaønh. Caùc coâng ñöùc khaùc, xa lìa Baùt-nhaõ Ba-la-maät, khoâng coù trí tueä voâ ngaïi, laøm sao noùi: Muoán thaønh caùc nguyeän neân hoïc Ñaøn Ba-la-maät... ñöôïc? Laïi nöõa, laïi vì naêm Ba-la-maät lìa Baùt-nhaõ neân khoâng ñöôïc goïi laø Ba-la-maät. Naêm Ba-la-maät kia nhö muø, Baùt-nhaõ nhö maét. Naêm Ba-la- maät kia nhö bình ñöïng nöôùc môùi nung, Baùt-nhaõ Ba-la-maät nhö bình ñaõ nung chín. Naêm Ba-la-maät kia nhö chim khoâng coù hai caùnh, Baùt-nhaõ Ba-la-maät nhö chim coù hai caùnh. Do caùc nhaân duyeân nhö vaäy, Baùt-nhaõ Ba-la-maät coù theå thaønh ñaïi söï. Vì vaäy neân noùi: Muoán ñöôïc caùc coâng ñöùc vaø sôû nguyeän, neân hoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.